

Innst. 345 S

(2010–2011)

Innstilling til Stortinget fra næringskomiteen

Dokument 8:119 S (2010–2011)

Innstilling fra næringskomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om arronderingssalg av Statskog SF sine eiendommer

Til Stortinget

Sammendrag

I forbindelse med behandlingen av Prop. 11 S (2010–2011) Kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF ble det av flertallet i næringskomiteen bemerket følgende (Innst. 153 S (2010–2011)):

«Flertallet er fornøyd med at det er lagt opp til et omfattende arronderingssalg av spredte skogteiger som Statskog SF eier fra før. Innenfor disse rammer ber flertallet regjeringen vurdere arronderingssalg av spredte teiger også i Nordland og Troms. Flertallet forutsetter at regjeringen i den videre dialog med selskapet legger til grunn at et slikt videresalg av eiendommer gir muligheter for et aktivt lokalt eierskap.»

Som stor eiendomsforvalter forutsetter forslagsstillerne at Statskog SF tar et større økonomisk ansvar i forbindelse med verdiskapings-, forsknings- og utviklingstiltak i skognæringen. Forslagsstillerne er av den formening at et nærstående arronderingssalg vil kunne utløse muligheter for lokale næringsaktører til å etablere og utvikle næringsvirksomhet på de eiendommer som selges, spesielt i områder hvor næringsareal er etterspurt.

Følgende forslag fremmes i dokumentet:

«Stortinget ber regjeringen gjennom statens eierskap i Statskog SF pålegge selskapet å starte med arronderingssalg av skogeiendommer og annen fast eiendom Statskog SF eier, innen 1. august 2011.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Else-May Botten, Lillian Hansen, Arne L. Haugen, Ingrid Heggø og lederen Terje Aasland, fra Fremskrittspartiet, Per Roar Bredvold, Harald T. Nesvik og Kari Storstrand, fra Høyre, Frank Bakke-Jensen, Svein Flåtten og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Sosialistisk Venstreparti, Alf Egil Holmelid, fra Senterpartiet, Irene Lange Nordahl, og fra Kristelig Folkeparti, Steinar Reiten, viser til Dokument 8:119 S (2010–2011) fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om arronderingssalg av Statskog SF sine eiendommer. Komiteen viser til at regjeringen i Prop. 11 S (2010–2011) Kapitalforhøyelse og statlig lån til Statskog SF, gikk inn for et fremtidig arronderingssalg av Statskog SF sine eiendommer og at et flertall i komiteen sluttet seg til dette i sine merknader. Det samme flertall forutsatte også at inntektene fra arronderingssalget ble brukt til å nedbetale på det statlige lånet på 475 mill. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti, viser til at Statskog SF er landets største grunneier, der statens grunn utgjør 60 000 km², noe som utgjør 1/5 av Fastlands-Norge. Eiendommene drives, forvaltes og utvikles av Statskog SF alene, eller i samarbeid med andre. Statskog SF har sin virksomhet innen fire kjerneområder: eiendom, energi, skog, friluftsliv, og Statskog SF er en viktig bidragsyter til verdiskapning i de regionene der Statskog SF har eiendommer.

Flertallet viser til behandlingen av Prop. 11 S (2010–2011) der flertallet i næringskomiteen gav sin tilslutning til de vurderingene som var lagt til grunn, jf. Innst. 153 S (2010–2011). Komiteens flertall var fornøyd med at det var lagt opp til et omfattende arronderingssalg av spredte skogteiger som foretaket eier fra før. Flertallet ba videre regjeringen vurdere, innenfor de samme rammene, arronderingssalg av spredte teiger også i Nordland og Troms. Det ble forutsatt at regjeringen i den videre dialog med selskapet legger til grunn at et slikt videresalg av eiendommer gir muligheter for et aktivt lokalt eierskap, og at inntektene fra arronderingssalget brukes til å nedbetale det statlige lånet på 475 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at avkastningskravet for selskapet og den store kapitaltilførselen gjør det nødvendig med en styrket eierstyring og en gjennomgang av avkastnings- og utbyttekravene til selskapet, og disse medlemmer mener et arronderingssalg vil kunne understøtte selskapets finansielle situasjon, samtidig som det gir muligheter for aktivt lokalt eierskap.

Disse medlemmer viser også til at et eventuelt arronderingssalg vil bidra til at det statlige eierskapet reduseres.

Disse medlemmer viser til at det ikke er en statlig oppgave å eie skog og at privat skogforvaltning gjennom årene har vist seg å gi bedre resultater enn den offentlige. Det er også dokumentert og vel kjent at det er en betydelig interesse blant næringsaktører innen skogbruket å erverve eiendommer med tanke på en aktiv forvaltning rettet inn mot eksempelvis turisme.

Komiteens medlemmer fra Høyre støtter derfor opp om intensjonene i Dokument 8:119 S (2010–2011), men vil understreke at det etter statens styringsprinsipper er en oppgave for selskapets styre å vurdere og gjennomføre et slikt nedsalg etter de signaler som gis av eierne gjennom generalforsamling og eiermøter. Styret vil også være nærmest til å vurdere timing, fremdrift og volum av nedsalget til enhver tid, slik at det blir mest mulig økonomisk optimalt for selskapet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, tilrår at forslaget vedlegges protokollen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser for seg en omorganisering av Statskog SF i to avdelinger. For det første skal Statskog SF sitt forvaltningsmessige ansvar i forhold til allmennhetens muligheter til bruk av naturen opprettholdes.

For det andre skal Statskog SF sine forretningsmessige muligheter til kjøp og salg av eiendommer skilles ut og legges ut for salg/makeskifte, slik at privat næringsliv eller privatpersoner har mulighet til å styrke sin næring gjennom oppkjøp.

Disse medlemmer, på lik linje med komiteens øvrige medlemmer, så i forbindelse med behandlingen av Prop. 11 S (2010–2011) for seg at arronderingssalg lå som en forutsetning for at Statskog SF skulle få kjøpe de aktuelle eiendommer Orkla la ut for salg. Disse medlemmer vil bemerke at det i den nevnte sak ikke ble satt noen tidsfrister eller omfang av areal som skulle legges ut for salg i denne sammenheng.

Disse medlemmer vil presisere at Statskog SF må ta et stort økonomisk ansvar i forbindelse med verdiskaping-, forsknings- og utviklingstiltak i skognæringen. Dette vil utløse muligheter for både etablerte og kanskje også nyetablerte næringsaktører til å utvikle næringsvirksomhet på de eiendommer som selges. På denne måte vil næringen også bidra til positive ringvirkninger for tilstøtende næringer, samt en positiv utvikling av distrikter som kanskje sliter med næringsetablering og derav fraflytting.

Disse medlemmer ser på et videresalg som et meget godt distriktpolitisk tiltak.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennom statens eierskap i Statskog SF pålegge selskapet å starte med arronderingssalg av skogeiendommer og annen fast eiendom Statskog SF eier, innen 1. august 2011.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen gjennom statens eierskap i Statskog SF pålegge selskapet å starte med arronderingssalg av skogeiendommer og annen fast eiendom Statskog SF eier, innen 1. august 2011.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet og Kristelig Folkeparti.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

Dokument 8:119 S (2010–2011) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om arronderingssalg av Statskog SF sine eiendommer – vedlegges protokollen.

Oslo, i næringskomiteen, den 19. mai 2011

Terje Aasland

leder

Frank Bakke-Jensen

ordfører

Vedlegg

Brev fra Landbruks- og matdepartementet v/statsråden til næringskomiteen, datert 11. april 2011

LMDs vurdering av Dokument 8:119 S (2010-2011) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, Per Roar Bredvold og Torgeir Trældal om arronderingssalg av Statskog SF sine eiendommer

Jeg viser til oversendelse fra Stortingets næringskomite datert 5. april 2011 der komiteen ber om Landbruks- og matdepartementets vurdering av representant-forslaget.

I desember 2010 kjøpte Statskog SF selskapene Borregaard Skoger AS, Borregaard Vafos AS og Børresen AS fra Orkla ASA og Borregaard NEA AS. Dette var det største kjøpet av produktiv skog i Norge i nyere tid. Kjøpet ble gjennomført etter at Stortinget hadde fått seg forelagt saken gjennom Prop. 11 S (2010-2011) og gitt sin tilslutning til kjøpet og kapitalforhøyelse og statlig lån til formålet, jf Innst. 153 S (2010-2011) og vedtak i Stortinget den 15.12.2010.

Som jeg tidligere har informert Stortinget om ble Statskog SFs investeringsbeslutning basert på et forretningsmessig grunnlag. Begrunnelsen for oppkjøpet var at det ville styrke Statskog SFs posisjon som ledende skogeier i Norge, samtidig som det ville gi muligheter til tilrettelegging for jakt, fiske, friluftsliv og eiendoms- og energiutvikling. Kjøpet innebar en bedre arrondering av foretakets skogarealer, ettersom Statskog SF allerede hadde eiendommer som grenser inn til eller ligger i umiddelbar nærhet til de innkjøpte eiendommene. Samtidig la styret til grunn at oppkjøpet muliggjør salg av spredte skogeiendommer foretaket eier fra før i sør- og midt-Norge, noe som vil effektivisere skogsdriften ytterligere.

Departementets vurdering var at salget representerte en unik mulighet for å styrke Statskog som grunneier. Samtidig ble muligheten for et omfattende arronderingssalg av spredte skogteiger foretaket eier fra før vurdert som positivt. Det vil effektivisere skogsdriften og dermed bedre Statskog SFs økonomi, og det vil styrke næringsgrunnlaget for private skogeiere, kommuner og allmenninger. Departementet pekte på at et slikt arronderingssalg også kan utløse makeskiftearealer for skogvern, noe som kan lette skogvernprosesser på privat grunn.

I sin behandling av Prop. 11 S (2010-2011) ga flertallet i næringskomiteen sin tilslutning til de vurderingene som var lagt til grunn, jf. Innst. 153 S (2010-2011). Komiteens flertall var fornøyd med at det var lagt opp til et omfattende arronderingssalg av spredte skogteiger som foretaket eier fra før. Flertallet ba videre regjeringen vurdere, innenfor de samme rammene, arronderingssalg av spredte teiger også i Nordland og Troms. Det ble forutsatt at regjeringen i den videre dialog med selskapet legger til grunn at et slikt videresalg av eiendommer gir muligheter for et aktivt lokalt eierskap, og at inntektene fra arronderingssalget brukes til å nedbetale det statlige lånet på 475 mill. kroner.

Etter min vurdering synes det oversendte representantforslaget om at ”Stortinget ber regjeringen gjennom statens eierskap i Statskog SF pålegge selskapet å starte med arronderingssalg av skogeiendommer og annen fast eiendom Statskog SF eier, innen 1. august 2011” å være til forveksling likt det mindretallsforslaget komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmet ved behandlingen av Prop. 11 S (2010-2011). Mindretallsforslaget fra Fremskrittspartiets medlemmer jf. Innst. 153 S (2010-2011) var som følger: «Stortinget ber regjeringen gjennom sitt eierskap i Statskog SF å pålegge selskapet umiddelbart å gå i gang med å planlegge et større arronderingssalg av de skogeiendommer og annen fast eiendom Statskog SF eier i dag.» Jeg tolker disse forslagene dit hen at et mindretall i næringskomiteen ønsker et større nedslag av Statskog SF, der også annen fast eiendom inngår, enn det arronderingssalget som er begrunnet med å effektivisere skogsdriften og å styrke foretakets økonomi.

Jeg har på bakgrunn av Stortingets vedtak av innstillingen fra næringskomiteens flertall bedt Statskog SF om å gå videre med planene om et omfattende arronderingssalg, der også salg av spredte teiger i Nordland og Troms inngår. I tråd med Stortingets vedtak, vil det i løpet av våren bli fastsatt kriterier og opplegg for arronderingssalget.